

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Papok-, gazda-
sági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egész évre 8 K. Tani-
tóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány ára
10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

Szolgálati pragmatika.

(F-i.) Az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat valahára a tisztelt Ház elé került. Ezzel a javaslattal rég fölpanaszolt társadalmi baj gyógyítására került a sor, a mely eddigelé az egymást felváltó kormányok politikai czirkulusaiba sehogysem illett be. Miért is hálával, elismeréssel kell fogadnunk a mostani kormány félreismerhetlen jóakarátát, mely, tagadhatatlanul nehéz viszonyok közt, valamennyire szánálni törekszik a tisztviselők nehéz helyzetét.

A fizetésrendezéssel egyidejűleg a sajtó, a közvélemény egyértelműleg sürgeti a szolgálati pragmatika megalkotását is. Okszerűen, mert nemcsak kenyérrel él az ember, hanem igével is. Ez az ige, ez az erkölcsi igény kielégítése pedig a szolgálati pragmatika volna, melyről már annyi sok szép szó veszett kárba.

Igaz, hogy itt is sokféle érdeket érintő kérdést kell tisztázni. Valószínűleg ezért nem nyert még megoldást törvényhozási uton. 1896-ban némi intézkedés, szabályrendeletek alakjában, történt ugyan, melyben a tisztviselők jogai, kötelességei, a feyelmi eljárások körvonalozva vannak: de emellett a nagy csukák még mindig fel-falhatták a szegény apró halakat. Törvény hiányában itt-ott siralmas állapotok, viszonyok alakultak ki és durva, igazságtalan bánásmód vert gyökeret...

A mesterséges hivatalnok-tenyésztés, a protekcióval okozott igazságtalanság, a tul-tengő bürokrácia sokféle elfajulása, a diskreczióhatalomnak a minősítések körül elkövetett basáskodása súlyos sérelmekkel jár és oly korrupciónak készíti talajt, mely nemcsak egyes személyek, hanem a közérdek kiszámíthatatlan károsodását is okozza.

Beszéljünk úgy, a hogy van: a pragmatika hiányában felpanaszolt bajok között első helyen a hivatali főnökök igazságtalan, durva és sértő viselkedését emlegetik. Hála Istennek, ezek a kis basák most gyéren fordulnak elő, a kik rendelkező állásukban úgy viselkednek, mintha az alantas hivatalnok cseléd volna. Ezeket az urakat még mindig oktatni kell az udvariasság leg-
elemibb szabályára, arra t. i., hogy a velünk egy hajóban evezőkkel szemben első sorban vagyunk kötelezve jóakaratra, figyelmességre. Ezt követeli a közös munka, a közös cél.

A tapasztalat bizonyítja, hogy legtöbb-ször a kevésbé művelt, iskolázott s valahogyan fölkapaszkodott emberek szoktak basáskodni. Azt hiszem, hogy a pragmatikával járó normál státus, a szigorú minősítés helyes alkalmazása nagyban elősegíti a javulást, mert a tisztviselők helyzetét nemcsak kenyérrel, hanem erkölcsi értékekkel is biztosítani kell, hogy így tekintélyes és jókedvvel dolgozó hivatalnokok legyenek.

Csak így remélhetünk állandó nyugalmat, buzgó-ságot, erkölcsi emelkedést.

A pragmatikát helyettesítő ilyen-amo-lyan szabályrendeletek csak a rongyok foltozására valók. Ideig-óráig nyújtnak valamit. A huzás-halasztás további tolása csak újabb bajokra, panaszokra ad alkalmat, melyek nemcsak az adminisztrációt zavarják, hanem a magán és az állami érdekek károsodásával is járnak.

A miniszterelnök a képviselőház pén-
ügyi bizottságában nemrég készséggel jele-tette ki, hogy a kormány foglalkozik a szo-
gálati pragmatikával és „az állami köz-
igazgatással egyidejűleg, erre
nézve is előterjesztést fog tenni,
mert akkor tovább halasz-
tani már csak ugyan lehe-
tetlen”.

E kijelentés alapján nyugodtan várjuk a szolgálati pragmatikát, mely nélkül a tisztviselők helyzete egészben nincs rendezve. Nem is lehet.

Az udvarhelymegyei szabadelpvűpárt folyó
ápril hó 5-én, vasárnap d. u. 6 órakor a főispáni irodában — a 6-iki törvhat. gyűlés lényegesebb tárgyaiban, így a választásokban való egyöntetű megállapodás végett — gyűlést tart, melyre a párt tagjait tisztelettel meghívjuk. Székelyudvarhely, 1903. ápril hó 1-én. Jung-Cseke Lajos, alelnök. Dr Mezei Ödön, alelnök.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCSÁJA.

A m. kir. állami főreáliskola hangversenye.

A „Székely-Udvarhely” eredeti társczája.

— 1903. április 2-án. —

A főreáliskola április 2-án ünnepélyt rendezett Rákóczi Ferenc emlékére. Elismerés illeti úgy a tanár elnököket, mint az ifuságot, hogy ezzel a minden pontjában sikerült ünnepélyvel kiragadva lelkünket a mai anyagias világból, bele pillantást engedtek abba az öröksugáros mennybe, amelynek csillaggá vált fényes alakja Rákóczi Ferenc. Magasabbra szította kegyeletünk oltár-tűzét, jobban lobogtatta lelkesedésünk lángját, csak emléke is annak a kornak, amelynek csatásik volt a bölcsője, ágyudörgés a dajkadala, kiömlő vér a keresztelője, a mikor nyalka kuruczok száguldoztak tomboló paripákon a három színű lobogó nyomába, a mikor esata után, éjjeli táborozáskor busan bugta a tárogató a pusztán azokat a gyönyörű nótákat, amelyeknek minden képe, minden hangja, oly nemzethű — magyar eltagadhatatlanul.

Olyan magas színvonalon álló, sikerült hangversenyre, mint a reáliskoláé is volt, felesleges az üres dicséretnek halmazával telt, vagy az izlés finomságát fitogtató kritika. Legjobb a közönséget azokban a szép emlékekben meghagyni, amelyeket ott szerzett. E hangverseny rendezése tagadhatatlanul nagy feladatra vál-

lalkozott, de e tekintetben teljes elismerés illeti az udvarhelyi közönséget, mert az ilyen irányú mozgalmaknak mindig lelkes támogatója. Ez nagyon helyes is, mert e támogatás a legméltóbb jutalom a rendezés fáradságáért. Az anyagi és erkölcsi siker fényes volt. A jelenlévő közönség pedig — melynek sorában ott láttuk a helybeli és vidéki intelligencia nagy részét — megelégedéssel és kedves emlékekkel távozhatott.

A hangverseny első pontja a Rákóczi-induló volt, melyet az ifjusági zenekar adott elő Kassay Irén és Roediger Melánie összevágó zongora kísérete mellett. Még két zeneszám volt, a dr Solymossy Lajosné és a Hol-lak y Arthur főispán zongora-játéka. Ez utóbbinak magas művészete, lebilincselő s kiválóan intelligens játéka, már több ízben gyönyörködtette s mint mindig, úgy most is magával ragadta a közönséget. Solymossy Lajosné ritkábban halljuk, pedig pótolhatatlan műveltségű foztja meg a közönséget, hogy oly ritkán játszik. Liszt XIV. Magyar Rhapsodiá-ját játszotta. Játéka parlás mindennel ami szép, ami kedves és művészi. Egyszerű könnyedségét, bámulatos technikai ügyességét, melylyel ennek a nehéz zongoradarabnak legnehezebb részeit is a legszebben ki-domborította, méltán jutalmazták zúgó tapsviharral. Csupa érzés, csupa mélység és kedély volt a Varró Mariska »Hajnali dala». A melodramát — Rákóczi Rodostóban — Roediger Melánie ügyes zongora kísérete mellett, Szabó Kata szavalta Szabó Kata már olyan műkedvelő, akitől a közönség csak szepet, csak művészt vár. És ő e várakozást mindég a leg-

fényesebben kielégíti. E szavalata is sorakozhatik eddigi sikereihez, mert tehetségének itt méltó tér nyílt arra, hogy hallgatói lelkét egyszer a szenvedélyek sötét, máskor a sziv gyöngéd érzelmének derűs világába ragadja.

A műsor II. részének első pontja volt 3 jelenet Ocskay Brigadéros-ból. A szereplők közül első sorban Félegyházi Mariskát kell megemlitenünk, aki Dili szerepét játszotta. Híven elibénk állította Dilit, a Rákóczi-kor nótás kóbor cigány lányát; szinte láttuk a mint a kurucz tábori tüzek közt bolyongva, valami vágó ösztön, mely a csalogányt is énekelni parancsolja, nótát csal ajkára, méfynek elválása tengervégtelenség, ábrándozása csillagos ég, hangjai tévedező lelkének gondolatai. Játéka egyszerű, de természetes volt, a milyen szenvedélyes mikor a labanczról beszél, ép oly gyöngéd, mikor énekel s üzenetet küld a fecskétől. Szabó Ilonka mint Tisza Ilona, Jánosy Dezső mint Ocskay szintén remekül megállották helyüket. Szabó Ilonka Tisza Ilonája olyan volt, a milyennek lennie kellett, hü és gyöngéd, kinek szerelme tavaszi napsugár, bánata permetező felhő. A Jánosy Ocskayja, ha szenvedélyesebb, jobb lett volna. Azokat a tanulókat is elismerés illeti, akik e jelenetben játszottak, Kotschkon Gy. VIII. o. tanuló.

A kurucz nóták előadása kiválóan sikerült. Morascher Hugó zenetanár ez estén is igazi jelet adta nagy zenei tudásának, az ifjusági ének- és zeneszámok gondos betanításával. Az előkép igen sikerült és gondos összeállítású volt. Az utolsó pont a Palotás volt. Jól esett a »Csinom Palkó, Csinom Jankó...» kezdetű kurucz dal után, az

Magyar tisztek a magyar ezredeknél. A rendszeren jól értesült bécsi Zeitz jelentései: „Értesülésünk szerint a hadsereg rendeleti lapjának májusi száma szokatlanul nagyszámú áthelyezéseket fog közölni. Máskor áthelyezéseket csak olyan mértékben rendeltek el, amint az előléptetések vagy az állományok kiegészítései megkívánták és maguknak a tiszteknek áthelyezési kérvényeit csak a legkritikább esetekben vették figyelembe, ez év május havában azonban már legnagyobb részben teljesíteni fogják a magyar ellenzék ama kívánságát, hogy a magyar tisztek magyar ezrekhez helyeztessenek át. Mintegy 500 tiszteket fogunk így magyar ezrekhez áthelyezni és minthogy ezek helyét az osztrák ezrekben be kell tölteni, körülbelül ezer áthelyezésről van szó, ami a hadügyi kormányzatnak 200 000—300 000 korona költséget okoz.”

Alispánunk jelentése.

A „Székely-Udvarhely” mult számában röviden megemlékeztünk Damokos Andor dr. vármegyénk alispánjának gazdag tartalmu jelentéséről. Ezuttal a jelentés bevezető részét közöljük, mely általánosságban a következőket mondja:

Az egyszerűsítés korszakát éljük. A közigazgatás minden vonalán arra törekszünk, hogy kivételesen a multban követett gyakorlatnak sokszor túlhaltott, de nem éppen mindig felesleges részletességét, csupán a leglényegesebb pontokat érintsük, csupán az elkerülhetetlenül szükségesre terjeszkedjünk ki.

S ha ezen jelentésben ennek dacára nem követem a modern irányzatot, hanem úgy mint a megelőző években, a jelenben is ki akarok terjeszkedni a vármegyei közigazgatás minden ágára s minden ágazatában a beállott haladásnak vagy visszaesésnek minden jelenségére: — úgy ezt teszem azért, mert szükségesnek tartom mégis azt, hogy a törvényhatósági bizottság minden egyes tagja bírálata tárgyává tehesse működésünk minden részletét és megismerhesse a vezetés egész irányzatát és szellemét. Kerülni akarok minden homályt, fel akarom tární teljes nyíltsággal, hiszen erre évenként vagy csupán egyszer nyílik alkalom, a vár megye történelmének azt a lapját, melyre a mult év eseményei vannak feljegyezve.

Mert jelentésemet ugyis tekintem, mint a vármegye történelmének egy darabka részét. Egy-egy levélhajtása az annak a százados törzsnak, melynek gyökerei megingathatlanul nyulnak be a mult idők mélyébe. Történeti hűséggel tartozom a multnak, mely azt eddig fenntartotta, teljes nyíltsággal annak a bizalomnak, mely az éltető nedvet a jelenben folytonos keringésben tartja és folyton újabb munkára serkenti, és teljes részletességgel a jövőnek, hogy a tovább fejlődésnek biztos alapjai megállapíthatók és mérleghetők lehessenek.

igazi magyar tánczot látni, a melyben van élet, van tűz, a melyben nem az a virtus, hogy ki tud jobban meggömbölni a mikor tánczol, s ki tud ugy tánczolni, hogy a lába ne, de a dereka s a feje annál többet mozogjon. Az igazi magyar tánczot régen járták, a mikor még a tánczban is élvezték a költőiességet; a délczag magyar legény és magyar leány táncza fel is ér minden modern koválygással. A párok a palotást kiváló ügyességgel, eleganciával, főleg a nők kecsességgel járták. A gondos betanítás dicsőségére válhatik Simkovic tánczmesterek, ki tisztán a maga jó szándékából, minden anyagi érdek nélkül vállalkozott a táncz betanítására.

Mennyi gondot, mennyi fáradozást igényelt egy ily program előállítására. A siker már szinte előre biztos volt, mivel az egész ünnepély rendezése oly agilis ember kezébe volt, mint Nosz Gusztáv, kinek méltó társai voltak Dózsa Jakab és dr. Lukinich Imre. Ők intézték ugyszólva az egészet, nem kímélve semmi fáradságot a teljes siker érdekében. Meg is volt a méltó jutalom a közönség pártolásában, s az ifjuság lelkesedésében, melyben e hangversenyyel is fejlesztették azt a nemes érzést, mely hit, művészet és költészet örökkévalóságában!

Nagyon ostoba. Jómódu parasztgazda fiával beállít egy fővárosi tudós tanárhoz, kinek következő kérelmét adja elő: „A tisztelendő ur azt mondta, hogy tanár ur nagyon tudós. Elhozta a fiamat, csináljon belőle jó ügyvédet, mert parasztgazdának nagyon ostoba a tökfilkó.”

A törvény rendelkezése szerint jelentésemet intézkedéseimről és a törvényhatóság állapotáról kell megtennem. Ne tűnjék fel tehát feleslegesnek és a haladó kor szellemével meg nem egyeztethetőnek munkám terjedelmessége, mert különösen a törvényhatóság állapotára nézve feleltető az anyag, melyet tárgyalnom kell. Az összes igazgatási ágazatok közül csupán a közigazgatás az, melynek az egyes ember életviszonyai minden alakulatában cselekvő szerepe van, s ez a szerep sohasem ugyanaz. Változnak az életviszonyok, a korszellem, a közfelfogás, a fejlődés irányzata, — s változni, és pedig a legtöbb esetben irányítólag változni kell a közigazgatás cselekvőségének. Benne kell élnünk a vezetésünkre bízott nép szellemi és anyagi világában, s az eszmék folytonos kicserélődéséből kell folyton újabb és újabb, megvalósításra váró feladatok szülessenek.

S ha áll ez általánosságban, úgy áll különösen a mi vármegyénk, mely a maga elszigeteltségében, szegénységében, — mint a súlyos belső bajtól gyötört beteg — még fokozottabb gondolkodást, még előrelátóbb figyelmet igényel. Igyekeztünk az ápoló szerepét gondosan, lelkiismeretesen teljesíteni, s bízunk a gondviselésben és munkánk eredményében. Beszámolunk mindenről, hogy ismerjük a sebeket mindnyájan, s orvosolhassuk azokat együttes erővel.

Ezen immár negyedik éves jelentésem anyagának tárgyalásánál és beosztásánál, a megelőző években gyakorlatiasnak bizonyult rendszert követve, az egyes kormányzati ágak ügykörébe eső kérdéseket külön-külön, az egyes miniszteriumok hatáskörének megfelelő alakban csoportosítottam, hogy annak áttekinthetése könnyebb legyen.

Mielőtt azonban ezekre reá térnék, meg kell emlékezzem egy eseményről, mely az egyes miniszteriumok működésétől teljesen függetlenül jött létre, s a melyet ép ez okból az egyes hatásköri beosztásokba be nem vonhatok. Ez az esemény vármegyénk, de általában az egész székely nemzet életében fordulópontot jelent, s kihatásában, végeredményében, fontosságában ma még alig mérleghetők.

Utóbbi években ugyanis nem csupán a helyi érdekeltségi körökben, de a fővárosi napi sajtóban is ismételt tárgyalattak oly kérdések, melyek tájékozottságuknál, de egyben a közölt adatok súlyánál fogva is, alkalmasok voltak arra, hogy a székely nép iránt az érdeklődést tágabb körben, sőt ugyszólva országsszerte fölébresszék. És a mi nálunk a magyar faj sajátos természeténél fogva a legkritikább jelenségek közé tartozik: megmozdult maga a társadalom, hogy a pusztulóban, súlyedőben levő székely nép megmentésére siessen.

Előbb a marosvásárhelyi székely asztaltársaság szegődött a székely kérdés lelkes apostolává. Teljesen önzellenül, fáradhatatlan buzgalommal dolgozott, gyűjtötte az adatokat, lelkesítő szavával élesztette és ébren tartotta az érdeklődést, küldöttjei által előbb a Székelyföld minden jelentősebb pontján, később a többi vármegyére is kiterjeszkedőleg, szervezte és vezette a mozgalmat. Munkáját siker koronázta, mert csakhamar sikerült megnyerni a magas kormány és különösen földmívelésügyi miniszter ur érdeklődését és figyelmét is, ki a székelyföldi vármegyékre nézve Marosvásárhely székhellyel miniszteri megbízottat nevezvén ki, s tárczája keretében a segélyezések egyes neveire szükséges fedezetről is a viszonyok által engedett mérvben gondoskodván, egy céltudatos és évekre terjedő akciónak biztos alapjait rakta le.

A megindult mozgalom a maga impozáns teljességében a csikvármegyei Tusnád fürdőn az 1902. év augusztus havában tartott székely kongresszuson jutott érvényesülésre és bontakozott ki. Ezen kongresszust az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Székely Egyesület, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, a marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara és a marosvásárhelyi Székely Társaság együttesen rendezték, s annak működési köre, „figyelemmel a székely nép közigazdasági helyzetére, kiterjesztett mindazokra a földmívelési, ipari, kereskedelmi és közművelődési kérdésekre, melyeknek törvényhozási, kormányzati vagy társadalmi uton való megoldása alkalmas lehet a székely nép mai szenvedő helyzetének javítására s kivándorlásának csökkentésére.”

Ezen nagyarányu akció keretébe bevont minden egyes részletkérdésnek megoldása nem remélhető ugyan, de kétségtelen az, hogy ez által bő alkalom nyújtott a bajok minden oldal

feltárására és megismerésére. A további teendők, a főbb követelményeknek megvalósítása, évek hosszú sorozatán át való folytonos munkát, nagy anyagi eszközök mozgósítását igényli s a már megtett intézkedések eredménye is évek elteltével fog csupán szemmel láthatóvá válni. A kezdeményezés azonban megtörtént, a munka megindult, s így bizó szemekkel nézünk a jövő elébe.

Udvarhelyvármegye szarvasmarhatenyésztése.

— Közli: lengyelfalvi báró Orbán Ottó. —

(7. folyt.)

(Vége.)

A „Székely-Udvarhely” hasábjain olvastam, hogy a magas földmívelési kormány a székely népnek anyagi helyzetén kívánván javítani, a székely nép között tenyészteteheneket akar kiosztani, meg pedig a mezőhegyesi állami gulya mezőhegyesi fajteheneiből. Ezen eljárás egy újabb ballépés lenne Udvarhelyvármegye szarvasmarhatenyésztésének fellendítése ellen. Mert a mezőhegyesi faj szarvasmarha a maga hazájában, ahol az éghajlati viszonyok, a takarmánynemek és legeltetési viszonyok neki megfelelnek, páratlan a maga nemében. A szemlélt szép szabályos testalkotásával, erős izomzatával, kifejelett nagyságával bámulatra ragadja. De ha ezt a mi tenyésztési és használati viszonyainak megfelelően kezdjük mérlegelni, abban sok olyant fedezünk fel, a mi éghajlati és helyi viszonyainak sehogy sem felel meg. A mezőhegyesi szarvasmarha a mi zord éghajlatunk alatt, a mi vadabb fűnemeket termő legelőinken és silányabb takarmány nemeink mellett nem fejlődik ki, hanem elsatnyul.

Igára még kevésbé alkalmas, mint a tiszta erdélyi faj-szarvasmarha és főhibája a mi szempontunkból, hogy nem tejelő állat. A mezőhegyesi faj tehének csak annyi teje van, amennyi éppen a borjú eltartására szükséges; fejésre nem jut semmi. Tehát olyan tenyészállat, amely nagyobb birtokosoknak gulyabeli marhának jó, de kisebb tenyésztőknek s így a székely népnek tenyészanyagának nem alkalmas.

A székely nép kezébe tenyésztési célokra olyan tenyésztehén kell, amely a következő tulajdonokkal bírjon:

1. Jó igavonó állat legyen, mert a székely nép anyatehenét — más igavonó állat hiányában — földmívelésre és más terhes gazdasági munkára használja.

2. Megkivántató kelleke, hogy bő-tejes marha legyen, mert a székely népnek fő élelmi czikke, különösen apró-gyermekes székely családoknál, a tej.

3. Jó borjunevelő anyatehen legyen, mert a borjunevelés után remél és kap pénzt a székely gazda.

4. Közepes takarmányozás mellett is jó hustartó legyen és a mi silányabb legelőinken jól táplálkozzék.

5. Ha kivénül és sem igában, sem pedig tenyésztési célokra tovább nem alkalmas, kihizlalva tőkére, még akkor is értéket képviseljen.

Az ezen kellekekkel bíró szarvasmarha: a régi erdélyi-faj szarvasmarha; tehát, ha a magas kormány a székely nép között tenyészteheneket akar kiosztani, azokat vásárolja be a Mezőségről, Marostorda vármegyéből, Kis- és Nagy-küküllő vármegyéből, mert ezen vármegyék szarvasmarha fajai felelnek meg leginkább a mi éghajlati és takarmányozási viszonyainknak.

A vármegye gazdasági egylete pedig, ha ezen tehének kiosztására megbízást nyer a magas kormánytól, ossza fel a vármegyének legelőivel rendelkező és a segélyre leginkább reá utalt községeit két tenyésztési kerületre. Ezek közül első sorban a Sövidéke lenne egyik kerület, mert annak van a lakossága leginkább segélyre utalva.

Egyik tenyésztési kerületbe helyezze el az évente kiosztandó üszököket, a másikba pedig a kiosztandó felnőtt teheneket. A kiosztást eszközölje úgy, hogy az állatok számarányához mérten évente a tenyészkerületekben egy, vagy két községben osszon ki tenyészanyagot. Rákövetkező évben az elsőkhöz legközelebb fekvő községben, Ha a kiosztást ilyen sorrendben teljesítik, akkor a vármegyében olyan két tiszta szarvasmarhatenyésztő kerület fog létesülni, ame-

lyek nemcsak a székely nép igényeinek, hanem a magas kormány intenciójának is meg fog felelni.

Ha pedig a magas kormány, a Gazdasági Egylet rendelkezésére pénzt bocsájt, hogy vásároljon be szarvasmarha tenyészanyagot a székely nép között leendő kiosztásra, akkor első sorban tenyésztelenekeket vásároljon be az egylet, ne üszöket, mert az üszökből két-három év múlva lesz használható igaz és tejelő állat, míg ellenben a kiosztandó tehenekből a nép azonnal igaz marhát és tejelő tehenekeket kap. A tehenek kiosztása azért is előnyösebb, hogy mire a kiosztott üszök felnőnek, a kiosztott tehenek már két-három évi szaporulattal bővítik a székely nép vagyont.

Kevés amit csekély tapasztalataim alapján feljegyeztem, de talán némi utmutatásul mégis fog szolgálni az intéző köröknek.

Tan- és nevelésügy.

A székelykereszturi m. kir. állami tanítóképző-intézet I-ső osztályába az 1903—1904. iskolai évre felvesszünk oly éptestű, épszervezetű, egészséges ifjakat, akik 14-ik életévüket betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a gimnázium, vagy reáliskola, vagy a polgári iskola legalább négy reál osztályát, vagy a felső népiskolát jó sikerrel végezték, vagy a jelen év június hó végéig elvégzik. A felveendő 24 ifju közül 20 jó iskolai bizonyítvány és kellőleg igazolt szegénység alapján, a következő állami segélyben fog részesülni: havonként 11—12 korona pénzsegély, fehérnemű-mosató és netaláni betegség esetében gyógykezelés, esetleg bentlakás is. A pénzsegély a tanuláshoz és magaviselethez képest már a második éven kezdve 16—18 koronáig emelkedhet havonként. A bentlakók ingyen lakást, fűtést és világítást is élveznek. A felvételért sajátkezűleg irt és 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodások tanítóképző-intézetünk igazgató-tanácsához czimezve jelen év május 31-éig alulírottához küldendők be. A folyamodás a következő és szabály szerint felbélyegzett okmányokkal szerelendő fel: 1. Iskolai bizonyítvány az 1901—1902. iskolai évről s igazgatói igazolvány (évharjadi értesítő) arról, hogy az illető a jelen 1902—1903. iskolai évben, mely osztálynak a tagja s milyen magaviselettel és előmenetellel tanult? A jelen tanévi végbizonyítvány a felvétel napjáig, július 1-éig az igazgatóhoz utólagosan okvetlenül beküldendő. 2. Születési bizonyítvány. 3. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi olyan testi fogyatkozásban, fejletlenségben vagy eltorzulásban nem szenved, amelyek a tanítással járó nehéz foglalkozásban akadályoznak vagy pedig a serdülő gyermekek illetlen gúnyolódását önként kihívják. A tiszti orvosi bizonyítványnak részletesen kell továbbá tanuskodnia arról, hogy a folyamodó tövendő teljesen egészséges, ép szervezettel bír s hogy különösen látási, hallási és beszélni organuma hibátlan. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Hiteles községi vagy szegénységi bizonyítvány, a szülők társadalmi állásának fel- említtésével, azoknak vagyoni állapotáról, kimutatva ebben részletesen, hogy a szülők ingatlan birtokuk, üzletük, iparuk vagy hivataluk után s netalán egyéb forrásokból mily összegű évi jövedelemre számíthatnak, vagy esetleg a növénydek nem bir-e magánvagyonnal s ha igen, annak jövedelme hova fordítatik? 6. Hiteles családi kimutatás (lelkészi hivatal vagy községi előljáróságól), melyben kimutatandó a családtagok száma névszerint, azoknak egyenkint az életkora s az, hogy közülök hány van a családfő közvetlen gondozása alatt és hány van távol a szülői háztól s a távollevő mily mértékű neveltetési költséggel terheli meg a családfenntartót? A felsőbb (II., III. és IV.) osztályokban az ösztöndíjas helyek felelbbvitel utján mind be vannak töltve. A II., III. és IV. osztályba idegen hiába folyamodik. Minden felvett ifju köteles lesz magával hozni 1—1 rendbeli tisztességes nyári és téli ruhát, 6 pár változót, 3 hálóinget, 12 zsebkendőt, 6 törülköző-kendőt, 6 pár kapuzót vagy harisnyát, 1 pár párnát, 2 párnahéjat, 2 alsó lepedőt, 1 szalmazsákot, 1 paplant, 2 paplanlepedőt és 1 ágyletőt, továbbá 1 mosdótálat és 1 poharat, végül 2 pár cipőt, fésűt, hajkefét, fogkefét, ruhakefét és háromféle cipőkefét. Minden fehérneműre a tulajdonos neve jegyző-tintával irandó fel. A bentlakók számára ágyról, asztalról és székről gondoskodva van. Székelykeresztur, 1903. márczius hó 25-én. **Ujvári Mihály**, állami tanítóképző-intézet igazgató.

Színházi jelentés.

Van szerencsém Székelyudvarhely város és vidéke nagyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, miszerint opera-, operette-, népszínmű-, dráma-, vígjáték- és általában minden műfajt kultiváló I-ső erdélyrészi színikerületi társulattal, saját zenekarommal 24 előadásra tervezett színi-évadot 1903. évi április 12-én megnyitom. Társulatom névsora: I. Müszaki személyzet: **Micssey F. György**, igazgató. **Gulyás Menyhért** művezető, rendező. **Serlegi Andor**, karnagy. **Olasz György**, ügyelő. **Borcsai József**, sugó. **Somogyi Endre** ruhátárnok két segéddel. **Pakos Elek**, díszmester két segéddel. **Rózsa Mihály**, kellékes két segéddel. **Farkas Mihály** színház-szolga. **Brunner Lipót**, zenekar-igazgató, **violin I.**, **Remhart János**, **violin I.**, **Busztin Dezső**, **viola**, **Andorfi Ferencz**, **nagybőgő**, **Fiedler János**, **fuvolás**. II. Működő személyzet: **Nők**: **Micseyné Bácskay Julcsa**, operette- és népszínmű-énekesnő, **Tomori Mellisa**, operette soubrette-énekesnő, **G. Székely Renée**, operette coloratur-énekesnő, **Nagy Mari**, operette-comikáné, **anyaszínész**, **Párai Irma** drámai hősnő és társalgási, **Tordai Etel** drámai szende és társalgási. **Haraszi Miczi**, **naiva** és **soubrette**, **Polgár Ilona**, **anyaszínész**, **Jakabfy Jolán**, **soubrette énekesnő**. **Segéd-színésznők és kardalosnők**: **Liptai Irén**, **Baranyai Ferenczné**, **Péres Irma**, **Olasz Györgyné**, **Borcsay Józsefné**, **Révész Sarolta**. **Férfiak**: **Erdős Károly**, drámai és kedélyes apa, **Szigethy Andor**, operette-buffo, **komikus**, **Lugossi Béla**, **jelenszínész** és **szerelmes**, **Gulyás Menyhért**, operette-burleszk **komikus**. **Bay László**, operette-bariton és **népszínmű-énekes**, **Baranyai Ferencz**, **siheder komikus**, operette **tenorista**, **Simon Jenő**, **hős szerelmes** és **társalgási színész**, **Csolnakosi Gyula**, **opera**, operette-buffo és **népszínmű-énekes**, **Heltai Hugó**, **társalgási bonvivant**. **Segéd-színészek és kardalosok**: **Olasz György**, **Faragó R.**, **Kalloi Ferencz**, **German Gyula**, **Keller Ferencz**, **Várna Jenő**. **Színre kerülő darabok**: 1. Operák és operettek: **Kékszakállu herceg**. **Remete csengettyűje**. **Fifin (uj)**. **Troubadur**. **Mennysorságban (uj)**. **Sóhajok hője (uj)**. **Katalin (uj)**. **Casavona (uj)**. **Ádám és Éva**. **Mártha (Tévedt nő)**. **Hunyadi László**. 2. Énekes darabok és népszínművek: **Rozsályi malom (uj)**. **Aranylakodalom**. **Csikós**. **Két pisztoly**. **Kintornás család**. **Fegyencz milliói (uj)**. **Rezervisták**. **Rocombol**. **Napraforgó (uj)**. **Demokrata**. **Leszámolás**. 3. Drámák, vígjátékok és bohózatok: **Corbulon utazása (uj)**. **Balaton rege (uj)**. **Kis fészek (uj)**. **Bacsányi (uj)**. **Téli rege**. **Urul Akosta**. **Zsába**. **Julius Caesar**. **Milliók a hó alatt (uj)**. **Fernande házasság (uj)**. **A doktor ur (uj)**. **Romeo és Julia**. **Csak párosan (uj)**. **Fromont és Risler**. **A föld (uj)**. **Loute (uj)**. **Monna Vanna**. **Stuárt Mária**. **Kéz kezét mos**. **Nevezetes kastély**. **Notredámi toronyőr**. Ezen kívül még mindazon újdonságokat beszerzem és előadatom, melyek az új évadban a fővárosban sikert aratnak. **Bérletárak** 12 előadásra: **Támlás-szék** 20 korona. **Körszék** 15 korona. **Zártszék** 12 korona. A bérletek gyűjtését szíveségből a helybeli színiügyi bizottság eszközli. **Kiadandó lakások** **Betegh Pál** könyvkereskedésében bejelentendők. **Mélyen tisztelt nagyérdemű közönség!** Ugy a fent közölt műsor, mint társulatom névsora elég bizonyítékul szolgál arra nézve, hogy a társulatról rosszakaratulag terjesztett hírek a valóságnak nem felelnek meg; én, aki most harmadizben vagyok szerencsés társulattal a nemes város n. é. közönsége előtt működhetni, a legnyugodtabb lelkiismerettel mondhatom, hogy ez időnyben is legelső kötelességemnek tartom jogos és méltányos igényeiket, magasabb művészi színvonalon álló előadásokkal kielégíteni. **Kiváló tisztelettel alázatos szolgáljuk: Micssey F. György**, színház-igazgató.

Különbélék.

— **Időjelzés** a meteorologiai intézet április 4-iki távirati jelentése szerint: Változékony, hűvös, sok helyütt esapadék.

— **M. t. olvasóinkhoz** most, a folyó évi második negyed kezdetén azt a tiszteletteljes kérelmet intézzük, hogy lejárt előfizetésüket megújítani és esetleges hátralékaikat mielőbb kiegyenlíteni kegyeskedjenek, hogy nem kicsinylendő feladatainknak mi is pontosan megfelelhessünk. A „Székely-Udvarhely” hetenkint **két szeresütdörtökön és vasárnap**, tehát minden héten kétszer karolja föl a székely anyaváros és vármegye közügyeit. Nem riadva vissza semmi áldozattól: hiven, lelkiismeretesen és pártatlanul szolgálja a székely érdekeket. Az a pár korona előfizetési díj, mely egyeseknek amugy

sem lehet sok — bőven visszatérül általa, hogy legjobb tehetségünk szerint, mindig oly közleményeket kívánunk hozni, melyek lapunk hivatáskörébe tartoznak s a közérdeket előmozdítani hivatottak. A székelység ügyeivel állandóan foglalkozunk, mert hiszen székely népünk előhaladása, boldogulása nemcsak székelyföldi, hanem elsősorú magyar nemzeti érdek is. Legyen szabad tehát m. t. olvasóink és önzetlenül támogató munkatársaink eddig tapasztalt nagybecsű pártfogását továbbra is kérnünk, hogy elvállalt kötelezettségeinknek — lehetőleg — még fokozottabb mértékben megfelelhessünk. A „Székely-Udvarhely” előfizetési árai lapunk honlapján olvashatók. Az előfizetések postadíjmentes beküldésére a 10489. sz. m. kir. postatakarékpénztári befizetési lap használható.

— **Majláth püspök** jövő hó közepén a borsodi, szentdemeteri és csöbi róm. kath. hívek körébe érkezik s ott bérlni fog.

— **Kinevezések.** Az igazságügyi miniszter **Teutsch Károly** helybeli kir. segédtelevkönyvvezetőt az oklándi kir. járásbírószághoz televkönyvvezetőnek és **Vajna Zoltán** a helybeli kir. törvényszékhez segédtelevkönyvvezetőnek nevezte ki. — **A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla** elnöke **pedig János Dezső** helybeli kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez díjas joggyakornoknak nevezte ki.

— **Szöbeli érettségi.** A helybeli ev. ref. kollegium érettségi vizsgálatának szóbeli része folyó év június 22-én és 23-án **Mezey Ödön** dr főgondnok, akadályoztatása esetén **Ugron János** gondnok elnökele alatt fog megtartani.

— **A hadsereg köréből.** A király ő Felsége **Hoffbauer Ferdinánd** helybeli cs. és kir. századosnak, aki oly sok éven át birta társadalmunk tiszteletét és közbecsülését, — ugyszintén **redenzburgi Redlich Ottó** cs. és kir. százados, vezérkari tisztnek **Beszterczére** való áthelyezését elrendelte.

— **Színészet.** **Micssey F. György** színház-igazgató, az erdélyrészi első színikerület jelenlegi igazgatója szintársulataival a hó elején városunkba érkezik és 24 előadásra tervezett játsszási időnyet folyó hó 12-én kezdi meg. Az előleges színházi jelentést lapunk más helyén közöljük.

— **Husvétii zarándok.** A husvétii ünnepek alkalmából az egyes középiskolák kiváló tanulói közül egyet-egyet **Majláth püspök** saját költségen Rómába szokott küldeni. Ez évben a helybeli róm. kath. főgimnáziumnál **Gaal József VIII. o.** tanulót érte a kitüntetés, aki ma délután fog városunkból elutazni az örök városba.

— **Az ifjusági egyesületek nagy sikere** arra birta a kultuszminisztert, hogy az egyesületeket vezető tanítók érdemeit külön kiemelje, megjutalmazza és ilyképp is fokozza ambíciójukat és növelje kedvüket, melylyel a szép ügyet nagy eredményekkel szolgálhatják. A miniszter tehát felszólította a tanfelügyelőket, hogy rövid időny belül tegyenek jelentést arról, hogy kerületükben kik buzgólkodtak az ifjusági egyletek szervezése körül, hogy a kiváló érdemeket módjában legyen megjutalmazni.

— **Népgyűlések.** Ma vármegyénkben két helyen lesz népgyűlés a katonai javaslatok ellen. Délelőtt 10 órakor Székelykereszturon és délután 3 óra után városunkban. Mind a kettőt a 48-as Kossuth-párti ellenzék rendezi. Az első-piaczongnag gyülekezni s 1 órakor kimennek a vasúthoz, hol **Soó Rezső** dr ügyvéd szónokol s a gyűlést a **Deák-téren Kassay F.** Ákos nyitja meg. Beszélnek még **Pichler Győző** dr és **Molnár Ákos** dr képviselők s **Pál Ernő** dr ügyvéd kérvényi fog előterjeszteni, amelyet a képviselőházhoz akarnak intézni. Este 7 órakor a Budapest-szállóban társasvacsora lesz.

— **A paradisi sónak szennyes volta** miatt több oldalról panaszkodnak. Ennek az lehet az oka, hogy a raktárakban a nagy darabokat nem tartják tiszta és portalan helyen. Annyi igaz, hogy a legtöbb falusi kisárusnál ott hever a korcsmai ivóház, vagy kicsiny szatócs üzlet egyik zugában, ahol a sok sáros, piszkos mindenféle lábbeli hozzá surlódik és a sok szemét seprése alkalmával akadály nélkül lepheti el a padozat szennyes pora. A fogyasztó közönség és egészség tekintetek megérdemelnék, hogy a hatóság a sónak fedett ládába való tartását rendelje el. Ha a mostani örölt sóból bárki üveg vizet készít, másnap vastag földülepedést lát az üveg fenekén, sőt a főző-fazakak fenekén is (Beküldték.)

— **Külföldi gyümölcspiacok tanulmányozása.** Az ország több gazdasági egylete és iparkamarája arra kérte **Darányi földművelésügyi minisztert**, hogy a berlini, horoszlói és más na-

gyobb gyümölcs piacok viszonyait tanulmányoztassa. A miniszter méltányolva a feliratokban felhozott érveket, Keeskeméti Adolft a varsói, moszkvai, szentpétervári piacok tanulmányozására, Molnár Viktor gyümölcsészeti kormánybiztost Dánia, Svéd és Norvégia több pi czainak tanulmányozására küldötte ki, egyben, tekintettel a már évek óta mutatkozó tavaszi fagyokra, feladatává tette, hogy a késő virágzó alma- és körtefákat is tanulmányozza, felhatalmazván arra, hogy a megfelelő fajtákból az állami telepekre olványokat is vásároljon. Molnár a kiküldetés-ről való terjedelmes és tanulságos jelentését most nyújtotta be. Darányi földmívelésügyi miniszternek, aki intézkedni fog, hogy a tanulmányutrol való, a gazdákat érdeklő adatokat az érdekeltek megtudhassák.

Adományok a múzeumnak. Az alapítandó vármegyei múzeum gyűjteményeinek gyarapítására újabb a következő ajándékok folytak be. 1. Mézáros Lajos adományából egy apróra vágott szőrből és szalmából készült, koszorút ábrázoló kis képcske, melynek anyaga Mátyás királynak a magyar nemzeti múzeumban levő kocsija párnájából került ki; ezenkívül 3 drb rézpénz, 1 drb nikkelpénz, 1 drb érem, 1 drb osztrák papírpénz, 1 drb nyomtatvány 1790-ből s egy székely naptár 1848-ból. 2. Egy névtelenek adományából 3 drb kézirat a XVIII. század közepéről. 3. Gállfy István fenyédi körjegyző adományából 1 drb kőcsákány. Lelőhelye Oroszhegy. 4. Schmidt Albert főrealiskolai tanuló adományából: 3 drb rézpénz s 1 drb emlékérem. Az udvarhelyvármegyei múzeum-egyesület nevében köszönetet mondok nevezett adományozóknak ajándékaikért. Csehely Adolf, muzeumi igazgató.

Az erdélyrészi szini kerület választmánya a minap tartott ülésében határozott a kerület szinigazgatására nézve Marosvásárhelyen, hol városunk képviselőjében Székely Zoltán polgármester volt jelen. A kerület igazgatóságára hatan pályáztak s ezek közül Polgár Béla előnyösen ismert szinigazgatót választotta meg a választmány szinigazgatójának.

Köztudomásu, hogy a Zoltán-féle csúszás-köszvény elleni kenőcsben egy oly kipróbált szer: ösmerek orvosok és betegek, melytől még azok is, kik 15—20 év óta szenvednek s a fürdőket és különféle szereket eredménytelenül használtak, néhányzori bedörzsölés után meggyógyulnak. Üvege 2 korona Zoltán B. gyógytárában, Budapesten.

Utmutató a gazdasági tudósítók számára. A földmívelésügyi kormány évek óta részletes utmutatót készít a gazdasági tudósítók számára, melyben a teendőkre nézve mindenben tájékozást nyernek. Könyvük nem kizárólag a gazdasági tudósítóknak szól. Haszonnal forgathatja ezt a könyvet minden gazda és a mezőgazdasági közigazgatással foglalkozók bármelyike. Csúszás a mű első része speciális, a gazdasági tudósítók tennivalóinak előírása. A könyv többi része már minden gazdát érdekel. Így a rovarváltási állomás 24 kártevő állat ellen való védekezés módját ismerteti, főleg azon állatok ellen való védekezést, amelyek előreláthatólag ebben a gazdasági évben is pusztítani fognak. Nagy szolgálatot tehetnek ugy a gazdasági tudósítók, mint lelkesek, jegyzők és tanítók, ha a védekezés módjait idejében közismertté teszik. Mily nagy hasznát veheti a kisgazda, ha tudja, hogy mely tilalmak állanak fenn a gazdálkodás vitelében, ha tudja, mit szabad, mit tiltanak a törvények; ha tudja, hogy mely intézmények segítik őt, hogy a kopár erdei földjét beerdősítse, szőlőjét újra ültethesse, gyümölcsfát jót, olcsón hol vehet, mikre vannak szállítási kedvezmények, az állattenyésztés körül milyen kedvezményeket vehet igénybe, a kísérletügyi intézmények hol vannak és hogyan forduljon oda tanácsért, hol vannak a kisgazdák továbbképző szakiskolái és mikre tanítanak ezek; a gazdasági segítő-pénztár mikben állapítja és hogyan biztosítja a kisember öregségét; a teli kurzusokat, hogy állítsák fel a falujában, mi a módja a népkönyvtár felállításának; a munkásember hogyan kaphat munkát; a munkaadó munkásért hova forduljon? És ilyen és ehhez hasonló számos ügyben nyer a gazda tájékozást. Ugyanis a munkának egy fejezete a mezőgazdasági ismeretek rövid foglalata s kiterjeszkedik arra, amit minden kisgazdának — viszonyaink szerint — tudnia kell.

Igen szép husvéti emlék egy pompás chinai díszlegyező papírból! Gyönyörű kivitelekben, óriási választékban olcsó árak mellett kapható a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerke-

reskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca. — **Husvéti levelező lapok** változatos, szép sorozatokban szintén kaphatók.

A mérgegvásár Ohnet Györgynek, a világhíradalom e kiváló jelesének legújabb művét, A mérgegvásárt kizárólagos jogon az Egyetértés szerzte meg és nemrég kezdte el a közzétét. Ujjonnan belépő előfizetőinek a szenzációs regény eddig megjelent folytatásait ingyen küldi meg az Egyetértés és nemsokára új cikksorozatot is kezd nagynevű szépirodalmi főmunkatársának Eötvös Károlynak a tollából, egy mindnyájunkra nézve nagyérdékű témáról: Deák Ferencz szerelmeiről. A hazai bölcsének szívügyei eddig ugyszólván teljesen ismeretlenek a nagy nyilvánosságra nézve, most mesteri pennájával fogja föllátni irodalmunk e kiváló jnlése az Egyetértésben. Egyébként is pompás tárezái vannak ennek a mindenképp elsőrendű magyar lapnak, mely a nemzet nagy politikai küzdelmében előjár és e harcban szövetségül bírja Kossuth Ferenczet, a függetlenségi és 48-as párt vezérét, aki tudomás szerint az Egyetértés főmunkatársa és cikkeit csak oda írja. E nagy politikai hivatása mellett hiradó kötelességét is úgy teljesíti az Egyetértés, ahogy csak modern nagy lap teheti. Bőséges hirrovattal, a legjobb értesülésekkel. Az Egyetértés előfizetési ára: egy hónapra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt, félévre 10 frt. Államtisztviselők, papok, lelkészek, tanárok, tanítók, vasuti és magánhivatalnokok, kedvezményes áron kapják: egy hónapra 1 frt 20 kr-ért, negyedévre 3 frt 50 kr-ért, félévre 7 frt-ért. Hasznos olvasmányul a ház asszonya kedvezményesen kaphatja a Divatszalon is. mint az Egyetértés előfizetője sokkal olcsóbban: negyedévre 1 frt-ért. Az előfizetési pénzek (legezelszerűbben postautalványon) az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők (Budapest, IV., Vármegye utca 11.).

Fogorvos. Per I. József american dentist Székelyudvarhelyre megrézett. Készít műfogakat és légnymatu fogsorokat vulkánitban és aranyban. Korona és hidmunka (szápadás nélkül). Végez mindennemű fogorvosi műtéteket, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását, fogak és gyökerek tömését arannyal és más jónak bizonyult tömő-anyaggal. Lakása: Budapest-szálló 1. szám. Rendel. előtt 9—12 és délután 2—5 óráig. Tartózkodási idő április hó 8-áig.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb természet adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Közgazdaság.

Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság, melynek biztosítéki alapjai a 103 millió koronát meghaladják, mult hó 15-én délután tartotta rendes évi közgyűlését gróf Csekonics Endre elnöke alatt. A közgyűlés határozatképességének konstatálása után Jenev Lajos igazgató felolvassa az igazgatóság jelentését, mely szerint az elmúlt üzletév eredménye az egyes üzletágakban kielégítő volt és a társaság üzleti és vagyoni fejlődése nemcsak a régi reményeket igazolja, hanem a jövőbe vetett bizalmat is megerősíti. Az a fellendülés, melyre előző évekből jelentések tanúsága szerint céltudatosan törekedett az igazgatóság, már az 1901. év eredményében is mutatkozott, de az 1902. évben még teljesebbé vált. E szerencsés helyzetben az intézet főgondja az, hogy a kedvező eredményt ne csak a jelen érdekében, hanem egyúttal a jövő kedvezőtlenebb eshetőségeinek lehető elhárítására használja fel. A tüzbiztosítási díjtartalékokat 4,400,000 koronáról 5,000,000 koronára, a szállítvány-biztosítási díjtartalékokat 80,000 koronáról 100,000 koronára emelték. E gyarapodások nem csupán a mult évi tartalékösszeghez viszonyítva jelentékenyek, hanem az üzletállományokhoz való százalékarányban is haladást mutatnak. Hasonlóképpen emelték a betérésbiztosítási üzlet tartalékát is és pedig 40,000 koronáról 65,000 koronára. Az értékpapírok árfolyamának emelkedésével nyert jelentékeny összeget a maga érintetlen teljességében az árfolyamkülömbözeti tartalékhoz csatolták, mely ezzel 960,706 korona 55 fillérről 3,913,140 korona 27 fillérré emelkedett. Noha az árfolyamkülömbözeti tartalék ezek után már közel négy millió koronát

tesz ki, még a külön tartalékokat is, az alapszabályszerű mértéken túl, tetemesen növelték, ugy hogy az 568,588 korona 14 fillérről 1,731,799 korona 93 fillérré emelkedett. Az életbiztosítási üzlet megszokott jövedelmezőségeinek megtartásával, a lefolyt évben ismét jelentékenyen haladt. Életbiztosítási új szerzemény 57,317,558 korona 12 fillért tett ki, az érvényben levő életbiztosítási állomány pedig 293,922,310 korona 91 fillér összegre növekedett, a mi még az előző 1901. évi, szintén örvendetes eredményekkel összehasonlítva is az új szerzemények tekintetében 12,853,922 korona 2 fillér s az üzletállomány tekintetében 19,500,269 korona 55 fillér gyarapodást jelent. Az igazgatóság javasolja, hogy a zárszámla végeredményeiből származó 4,040,374 korona 37 fillér nyeresémből az alapszabályok értelmében az életbiztosítottak nyeresémény-részeül 562,721 korona 40 fillér, a külön tartalék-ra 404,037 korona 44 fillér, igazgatósági nyeresémény-osztalékra 242,422 korona 46 fillér, a tisztviselők nyeresémény-osztalékára 121,211 korona 24 fillér, a tisztviselői nyugdíjalapra 80,807 korona 48 fillér fordítsassék és a fennmaradó 2,629,174 korona 35 fillérből minden egész részvény után 400 korona osztalék fizetessék ki. Az ezután még rendelkezésre álló 1,429,174 korona 35 fillérből pedig 600,000 korona a tüzbiztosítási díjtartalék külön emelésére fordítsassék, valamint 50,000 korona a tisztviselők nyugdíjalapjára, 10,000 korona az Ormódy-alapra, 10,000 korona az Ezredéves-alapra és végül 759,174 korona 35 fillér a külön tartalékra vezetessék át.

A közgyűlés az igazgatóság jelentését jóváhagyólag tudomásul vette, a javaslatokat elfogadta és a felmentvényeket megadta. Végül dr. János Kovács János részvényes utalva az idei fényes mérlegre, konstatálni kívánja azt, hogy amióta az intézet vezetése körül változás állott be, az üzlet terjedelme, a tartalékok bősége jelentékeny mértékben növekedett, az intézet régi tekintélye fokozódott, a mi kétségtelenül Ormódy Vilmosnak az érdeme. Indulmányozza, hogy a közgyűlés fejezze ki hálás elismerését a vezérigazgatónak, az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és tisztviselőknek buzgó fáradozásaiért és az elért fényes eredményekért; egyúttal javasolja, hogy indítványát a közgyűlés jegyzőkönyvébe vegyék fel. A közgyűlés ezt az indítványt lelkes éljenzéssel fogadta.

E legelőkelőbb és leggazdagabb hazai vállalat 1901-ben Brassóban hét megyére kiterjedő hatáskörrel fióktelepet létesített, melynek főnöke Szöllősy Etele titkár, Székelyudvarhelyen e társaságot évek óta az Udvarhelymegyei Takarékpénztár képviseli. Mint örömmel értesülünk, e minden tekintetben kiváló hazai intézetet nálunk is a közönség minden rétege a legmesszebb menő támogatásban részesíti. E legnagyobb pénzügyi vállalatunkat, mely hazánknak tagadhatatlanul egyik legnagyobb büszkesége, néhány év előtt egy azóta rég kimult revolverlapban bizonyára a külföldi concurrentia bepiszkolni megkísérelte, de hála e hazai vállalatunk sziklaszilárdságának, ezzel egyetlen embert sem tudtak félrevezetni. Különben — mint halljuk — a piszkos concurrentia e rég kimult revolverlap megfelelő példányát most is mutogatja, de e rágalmakat az Első Magyar mérlegének fenti adatai legjobban megczáfolják.

Szerkesztői üzenetek.

R. I. Ezen számra későn érkezett, Jövőre közöljük. Szives üdvözlét!

Nyilt-tér*

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. jul. 3-án.

Székely Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájjavak nem elégségesek. A foghúson mindig ujlólag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

nosok szin
oldalról e
mat negy
és 1 K6
gyógyszer

Legfi
temér

(Főtér, pi
gyorsan é

Eladó

vason, az
hold jó
eladó. É
Oroszhegy

Kiad

hetni lehe
nél, Szék

ME

a Gergely
A fürdősz
ség szerin

Szám 214

A m
január hó
rendelte
szék, min
Sófalva k
lanokra n
t.-cz. az
a tényleg
rendelik,
zott eljár
zések hel

E c
községben
dődni.

Enn
1. n
bejegyzés
vannak t
a kitűzött
alatt jelen
zoló okir

2. n
lajdonjog
mas okir
évi XXIX
t.-cz. 3.,
adatokat
fojaitat
sanak, h
ruházás l
el s a tu
vánítsa, n

Kizár
gyá

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

— **A faiskolakezelők és gyümölcsfa-tulajdonosok** szíves figyelmébe ajánlom kitűnő és több oldalról elismeréssel fogadott folyékony faviaszomat negyed-, fel- és egykilós adagokban 40, 80 és 1 K 60 filléres árral. **S o l y m o s s y** János gyógyszerész Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca).

Legfinomabb cukrász-sütemények *Ernst György cukrászatában* Székely-Udvarhelyt (Főtér, piacszor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Eladó legelő és erdő. Az orosz-hegyi havason, az ugynevezett „Tartod” nevű helyen **135 hold jó minőségű legelő és erdő örökáron** eladó. Értekezni lehet: **Borbély Ferenczcel Oroszhegyen.**

Kiadó üzlethelyiség és lakás. Értékesíthetni lehet **Papp Z a k o r** Endre vaskereskedőnél, Székelyudvarhelyt.

MELEG SÓSFÜRDŐ!
Minden nap

a **Gergely Ferencz sósfürdőjén** meleg fürdő kapható. A **fürdőszobák** és az ezek előtt levő **folyosó szükség szerint fűtve van.** Egy kádfürdő ruhával 45 kr

Szám 2141—903. tlkvi.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter ur 1903. év január hó 21-én 1482—903. I. M. I. szám alatt elrendelte, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Felső-Sófalva község tlkveiben fölvetett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-cz. az 1889. évi XXVIII. és 1891. évi XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tlkvi bejegyzések helyesbítése fogantatásittassék.

E czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1903. év május hó 4-én fog kezdődni.

Ennélfogva fölhívatnak:

1. mindazok, akik a tlkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tlkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határrapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, hogy az átírára az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 3., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal fogait a kiküldött előtt igazolják, avagy odahaszanak, hogy az átruházó tlkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el s a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem ér-

vényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhelyt, 1903. évi márczius hó 16-án.

MIHÁLY JÁNOS,
kir. tszéki egyes bíró.

„Nincs többé tyukszem!”

Ha tyukszemétől meg akar szabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható —

Denzinger-
féle

„VIKTÓRIA”
tyukszem —
— kerécsesel.

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyukszem is eltávolítja — Ára tégelyenkint 1 korona 30 fillér. — 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett — bérmentve szállítja a feltaláló: —
DENZINGER ADÁM Ujvidék, Duna utca 17. szám.

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest, VI Andrassy-ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sportezikkekben. — Szagmentesen záró szoba-klosettek. — Hygienikus köpő-edények. — Korcsolyák és jégpatkók. — **Thermophor: Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3—6 órán át tartja.** — *Betegtoló kocsik minden áron.*

Minden osztályról külön árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Ezen „Turul” tollbetétek egyszerűségük, használhatóságuk és olcsóságuknál fogva páratlanul állanak.

Minden tollhoz alkalmazhatók.

Évekig is eltart

1 darab ára 10 fillér.

A betét aképen helyezendő el a tollnyélbe, mint a képen látható, hogy a hajtásnál lévő karika alul s a végén lévő karika felül legyen, a csavart része pedig egészen a toll kanálába fekdjék, a tollhegy 2 mm-nyire szabad legyen. Néha szükséges a betétet kezel idomítani, a mi nagyon könnyen megy; ha a betét úgy fekszik benn a tollban, mint a fenti rajzon látható, az irás megkezdhető. A bemártásnál tessék mélyen bemártani és a fölös tintát egy kis rázással kiűtni, ezután már a tintának egyszerre való kifolyása teljesen lehet-

len. Az utolsó cseppig csak annyit ad ki, a mennyi az irással elfogy. Hosszabb használat után a tollbetét vízzel tisztítandó. A betét újbóli visszahelyezésekor a rugó visszahajtható, hogy a nyélben szorosan fekdjék.

Udvarhelyvármegyében egyedül a „Székely-Udvarhely”

kiadóhivatalában (*Betegh Pál* könyv-, papír-, író- és rajzszerkeresek.) kapható Székelyudvarhelyt (Kossuth-u.)

Üzlet áthelyezés!

A n. é. közönséggel van szerencsém tudatni, hogy 8 év óta jó hírnévnek örvendő

műasztalos üzletemet

1903. május hó 1-től Székelyudvarhelyre, Árpád-utca 25. szám alá teszem át.

Előállítok minden stílyű műbutor remekket honi vagy külföldi fanemekből, hálószobák, ebédlők, irodák, üzletek stb. berendezését a legegyszerűbbtől a legszebb műkivitelig s minden e szakba vágó munkákat.

Kérve a n. é. közönséget, hogy esetleges szükségleteit az üzlet megnyitásáig számomra tartsa fenn.

Magamat a n. é. közönség nemes pártfogásába ajánlva, illő tisztelettel:

Vizy Floris

műasztalos,
Gyergyószentmiklóson.

URANOS - KÉK
ruha-mosáshoz
a legjobb kékitőszers.
— Törvényesen védve. —
Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.
Olcso és felülmúlhatlan!
kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő.
1 nagy üveg 1-60 K, 1/2 üveg 1 K.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK **VEGYÉSZETI GYÁRA**

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

... Ne vegyen senki ...
HANGSZERT
mig

Reményi Mihály

mű-hangszerész legujabb képes
árjegyzékét át nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve küldetik Bu-
dapestről, Király-utca 441. sz.

STANDARD
életbiztosító-társaság Edingburghban, An-
golhon. — Alapítatott 1825.

Magyarországi fiók:

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4. szám.
(Standard palota.)

Évi bevétel 32,000,000 K.
Kiutalt nyereségrészek . . 170,000,000 „
Vagyon 260,000,000 „
Halálesetek folytán kifizetve 520,000,000 „

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Sza-
bad világhírnév. Kötvények érvényben
tartása díjmentesen elmulasztásánál. Tökési-
tés és előre megállapított visszaváltási érték.
Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés ön-
gyilkosság esetében egyévi fennállás után.
Szabad háború-biztosítás népfelkelők ré-
szére. Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.
Bővebb felvilágosítás a Székely-Udvarhely-
kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt (Kossuth-
utca) nyerhető.

Baros-féle

Peratin bajusznöv esztő

az egyedüli szer, mely által még ser-
dülő ifjak is szép, csinos bajuszt és
dus szakált nyernek.

Teljesen ártalmatlan.

1 adag 2 korona 50 fillér és 4 korona.

Egyedüli készítő: BAROS GÁBOR

Budapest, VII. kerület, Dohány-utca 1. szám.
Kozmetikai toilette cikkek gyára.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvények, csúszás és meghülségek-
nél.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevasár-
laskor óvatossággal legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“
védjeggyel és a „Richter“ orvosi jegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Eredeti friss töltésben és csomagolásban
kapató: Nagysolyosi KONCZ ARMIN gyógy-
szertárban Székelyudvarhelyt.

Rum, cognac, silvoriom,

likörök, likörkrémek stb. az általam készi-
tett vegytiszta esszenciák és kompozitók-
kal házilag egy nyolczad, sőt egynegyed
részben olcsóbban állíthatók elő, mint
készen vett árak. — Árjegyzék és haszná-
lati utasítás ingyen és bérmentve. Baros
Gábor Budapest, VII. Dohány-utca 1. sz.
... Esszenciák és kompozitók gyára. ...

A női

szépség

elérésére, tökéletesíté-
sére és fentartására a
legkitünőbb és legbiz-
tosabb a vegytiszta,
teljesen ártalmatlan

A Földes-féle
Margit-creme
legjobb a vilá-
gon hatása
csodás

Legkitünőbb

a nap és szél

befolyása ellen,
sem higányt, sem
ólmot nem tartal-
maz a zsirmentes
közkezdelt

FÖLDES-féle

MARGIT-CREME

Ezen világhírű arczenőcs pár nap alatt
eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást,
bőrtakát (Mitesser) és minden más bőr-
bajot. Kisimítja a ráncokat és az arcot
fehérré, simává és üdévé varázsolja

Ára: kis tégely 1 K, nagy 2 K.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes bekü-
ldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában
és illatszerekkereskedésben.

Margit-hőgyörp

(3 szíben) K 1-20

Margit-szappan 70 fill.

Margitfogpép 1.—K.

(Zahn pasta)

Margit-arcvív

1.—K.

Főraktár

Székelyudvarhelyen:

Koncz Armin és

Solyomossy

gyógyszer-
tárban.

Hölgyek
része

nélkülözhetetlen

Legjobb szépítő szer.

Hamisítók bíróság
ittóztatnak?

Ujjazatokról óvkozunk!
Törvényesen
védelem.

PÉNZ

.. Olesó pénzt ..
jelzalogra a segesvári ipar-, taka-
rék- és előlegezési egylettől köz-
vetít

Siegmund József
börkereskedő
... SZÉKELYUDVARHELYT ...

PÉNZ

Jorgó János óras, gyári raktár: Bécs,
III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon
illusztrált árjegyzékemet ingyen és bér-
mentve megkaphassa, olesó bevásárlás
céljából. Az üzleti eljárás szigoruan
tisztességes, rászédés teljesen kizárva.
— Órajavítási műhely. Mindennemű
zsebóra új rugóbehelyezése 40 kr. Minden vásárolt,
vagy javított óráért kezességet vállalok. — Kivonat a
nagy árjegyzékéből: 7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapa-
cióra, nickeltokban 36 órai járással 2 frt 30 kr.
8039 sz. valódi ezüst pánczellánc 15 gr. 1 frt. 7858 sz.
ezüst remontoir, duplafedelű 5 frt. 7939 sz. Ingaóra
ütőművel, 2 sullyal 11 frt 50 kr. 7929 sz. Jó ébresztő
óra 1 frt 20 kr. Szíveskedjék nevére és házszámomra
75/B. pontosan figyelni.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keres. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der „Schwaben-Apothek“
in Pregrada
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen
hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban, enyhíti
a hurtot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyó-
gyítja a legrégebbi bajokat. 2. Kitünő hatása van a torokgyulladás, rekedtség
és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyó-
gyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szaggyalásokat a testben. 5. Szelíden
mozdítja elő a székeltést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, meg-
szabadítja a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az átvéglyat s az
emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájr-
rohadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fel-
bűfögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógy-
hatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak,
megfagyott s megégett tagokra rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb.
esetében megszünteti a fejfájást, zugást, szaggyalást, köszvényt, fülfájdalmat
stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hami-
sítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. karto-
nokban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg
4 korona. Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel
Sztéküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és
majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél
utólérhetetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű
mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, to-
vábbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-
evesedések, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.:
üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény,
karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgüles, a lábna járásközben tör-
tént kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi ki-
sebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag
az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal
együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek minden-
kit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások nevével s arra ügyelni, hogy a tégelybe
be van-e a fenti védjegyetem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal
Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve,
sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a
forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és ered-
ményel járnak, legalább az orvos érkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy
hasonló feldicsért érték- és hatáskülső ugynévezett pótszereket venni,
melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipró-
bált olesó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket
kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségekre készen-
létben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden
jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és czimezzük:

**Thierry Adolf „Orangyal-gyógytár“ Pregrada
Rohitsch-Sauerbrunn**

mellett. Központi raktár Budapest Török F. gyógyszerertárban, Zágrábban
Mittelbach S. gyógytárban és Bécsben Hradi L. gyógytárban.

